

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **Ing. Mgr. A. Š.**, zastoupena Mgr. Lucií Petránkovou, advokátkou se sídlem Fügnerovo náměstí 1808/3, Praha 2, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2025, č. j. 19 Ad 17/2024-73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 7. 10. 2023, č. j. X, přiznala žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Učinila tak na základě posudku, který za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu označil paranoidní schizofrenii a stanovil míru poklesu pracovní schopnosti na 70 %. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky. Žalobkyně totiž sice souhlasila se stanovenou mírou poklesu pracovní schopnosti o 70 %, neztotožnila se však s diagnózou, pro kterou jí byl invalidní důchod přiznán. Podle žalobkyně jsou příčinou jejího stavu poruchy pohybového aparátu, postižení měkkých tkání a další zdravotní obtíže, které nastaly v důsledku neodborného zásahu maséra.

[2] Žalovaná následně v námitkovém řízení dospěla k odlišnému závěru. Učinila tak na základě nového posudku o invaliditě, podle kterého žalobkyně nebyla invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 10 %. Posudkový lékař v námitkovém řízení konstatoval, že diagnóza paranoidní schizofrenie se nabízí. V prvoinstančním řízení však nebyla objektivizována odborným psychiatrickým vyšetřením. Ani v námitkovém řízení proto bez psychiatrického nálezu nelze stav žalobkyně validně posoudit.

Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu proto lékař označil pouze muskuloskeletální a myofasciální poruchy, které však vyhodnotil jako lehké postižení. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala rozhodnutí ze dne 4. 4. 2024, č. j. X, kterým změnila prvostupňové rozhodnutí tak, že se žalobkyni invalidní důchod odnímá.

[3] Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu k Městskému soudu v Praze. Ten si nechal vypracovat nový posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Posudková komise dospěla k závěru, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní ve třetím stupni a míra poklesu její pracovní schopnosti činila nejméně 70 %. Jako rozhodující příčinu přitom posudková komise určila těžkou duševní poruchu osobnosti.

[4] Městský soud zdůraznil, že mu nepřísluší hodnotit posudek z odborného lékařského hlediska, ale je jeho úkolem posoudit, zda je celistvý a přesvědčivý. Dospěl k závěru, že posudek komise tyto požadavky splňuje. Na základě tohoto posudku tak měl soud za prokázané, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní ve třetím stupni. Napadené rozhodnutí žalované o odnětí důchodu tudíž bylo zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu. Proto městský soud žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení a stanovil, že žalovaná je povinna v dalším řízení důkaz provedený soudem v podobě nového posudku zahrnout mezi podklady pro nové rozhodnutí.

II.

[5] Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. V ní namítá, že ačkoliv městský soud dospěl ke pro ni příznivému závěru o existenci invalidity III. stupně, jeho rozsudek je založen na nesprávném posouzení příčiny její invalidity a rovněž trpí dalšími vadami, pro které je nepřezkoumatelný. Z napadeného rozsudku není totiž zřejmé, jakým způsobem městský soud hodnotil zdravotní stav stěžovatelky a na základě jakých podkladů dospěl k závěru, že snížená pracovní schopnost žalobkyně není důsledkem fyzického zásahu provedeného ze strany maséra.

[6] Stěžovatelka setrvale nesouhlasí s tím, že by její potíže souvisely s psychosomatickými či psychiatrickými faktory. Trvá na tom, že její zdravotní stav je důsledkem fyziologických potíží a poškození pohybového aparátu. Městský soud podle ní pochybil, když své závěry opřel o posudek posudkové komise, aniž by se řádně vypořádal s jejími konkrétními námitkami. Městský soud rovněž ignoroval jí předložené důkazy (audiovizuální záznamy a další přílohy), které měly prokazovat fyziologickou povahu zdravotních potíží stěžovatelky a nesprávnost závěrů posudkové komise. Dále stěžovatelka namítá, že soud řádně nepřezkoumal procesní vady správního řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházely, zejména nedostatečnou komunikaci ze strany žalované a nezajištění lhůty pro doplnění podkladů ze strany stěžovatelky. Městský soud se však s těmito námitkami a důkazy nevypořádal. Stěžovatelka namítá také porušení zásady *ne bis in idem*, neboť má za to, že byla poškozena opakovaným posuzováním jejího zdravotního stavu.

pokračování

[7] Žalovaná ve svém vyjádření navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost. Uvedla, že věc svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky a že stěžovatelka v ní řeší především skutkové otázky, nikoliv otázky právní. Podle žalované postupoval městský soud zcela správně a v souladu s ustálenou judikaturou, když si jako stěžejní důkaz vyžádal posudek posudkové komise a ten následně zhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Zdůraznila, že soud se s obsáhlými námitkami stěžovatelky proti tomuto posudku podrobně vypořádal. Pokud by Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro odmítnutí stížnosti pro nepřijatelnost, navrhla žalovaná její zamítnutí jako nedůvodné.

[8] Stěžovatelka následně podala repliku a několik dalších jejích doplnění. Zde odmítla tvrzení o nepřijatelnosti kasační stížnosti, jelikož její případ má širší systémový přesah, a dále setrvala na své dosavadní argumentaci. V dalších podáních pak soud informovala o následném postupu žalované. Uvedla, že žalovaná vydala nové rozhodnutí, kterým jí invalidní důchod přiznala, avšak i nadále vykazuje odůvodnění tohoto rozhodnutí vady a nepravdivá tvrzení. Následně žalovaná vydala další rozhodnutí, kterým zamítla námitky, které však stěžovatelka nikdy nepodala. Tyto kroky považuje za pokračování obstrukčního a manipulativního jednání. Zároveň upozornila na nově zjištěné závažné nesrovnalosti ve výpočtu důchodu, které podle ní plynou z chyb v evidenci dob pojištění a dokládají celkovou vadnost postupu žalované.

III.

[9] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost podal účastník, který byl v předcházejícím řízení o žalobě před krajským (městským) soudem procesně úspěšný, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve otázkou přípustnosti kasační stížnosti.

[10] Podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li stanoveno jinak. Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. je kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, nepřípustná. Rozšířený senát v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 - 41, č. 3321/2016 Sb. NSS, dospěl k závěru, že kasační stížnost podaná účastníkem, který byl v řízení před krajským soudem procesně úspěšný a který nenamítá, že krajský soud měl výrokem ve věci rozhodnout jinak, je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustná.

[11] O takovou situaci se jedná i v nyní posuzovaném případě. Stěžovatelka v žalobě navrhla, aby městský soud zrušil rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Tomuto žalobnímu návrhu městský soud zcela vyhověl. Stěžovatelka v kasační stížnosti nenamítá, že měl městský soud rozhodnout ve věci jinak, pokud jde o výrok rozsudku. Vyjadřuje pouze nesouhlas s odůvodněním rozsudku, konkrétně s posouzením příčiny invalidity, a rovněž namítá jeho nepřezkoumatelnost. Jak však vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, aby mohl účastník řízení napadnout rozhodnutí krajského soudu kasační stížností, musí být v tomto řízení procesně neúspěšný. Úspěšnost

či neúspěšnost se přitom posuzuje podle výroku uvedeného v rozsudku (usnesení NSS ze dne 17. 12. 2021, č. j. 5 Ads 360/2021-14, bod 6). Vzhledem k tomu, že městský soud zrušil rozhodnutí žalované jako celek, je v tomto případě úspěšnou stranou stěžovatelka.

[12] Na tom nic nemění ani skutečnost, že městský soud některé žalobní námitky shledal nedůvodnými, resp. nepovažoval za účelné na každou dílčí námitku reagovat. Vzhledem ke kasaci napadeného rozhodnutí žalované jako celku totiž dal městský soud stěžovatelce možnost, aby v dalším řízení svá práva hájila (srov usnesení NSS ze dne 2. 12. 2021, č.j. 5 As 182/2020-30 body 9-11). Je pravda, že tento postup nutí procesně úspěšného účastníka, aby si tzv. „obešel celé kolečko“ znovu a čekal, až rozhodne správní orgán a poté případně vážil další procesní kroky. Na druhou stranu nelze vycházet z toho, že každá kauza musí být alespoň jednou rozhodnuta nejvyšším soudem v dané justiční soustavě, ani z apriorní nedůvěry v krajské soudy, jejichž právní názor musí pokaždé aprobovat Nejvyšší správní soud pro to, aby na něj bylo možno nahlížet jako na „správný“. Takový náhled by byl v rozporu již se samotnou povahou kasační stížnosti, která je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Ostatně v mnoha věcech postačí účastníkům, že ve výsledku před správním orgánem uspějí, tedy rozhodnutí správního orgánu bude zrušeno, byť neuspějí ze všech důvodů, které původně v žalobě vytýkali (viz výše citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Afs 91/2012-41, body 52-53).

[13] Jinými slovy platí, že ačkoliv „se žalobce může ocitnout v situaci, ve které může mít legitimní důvod pokusit se dobrat se přezkumu rozhodnutí krajského soudu, byť u něj procesně uspěl – zejm. v situaci, kdy krajský soud některým jeho námitkám nevyhověl, ani v takové situaci není podaná kasační stížnost přípustná, neexistuje-li pro něj procesně příznivější výsledek řízení“ (usnesení NSS ze dne 1. 7. 2022, č. j. 5 As 164/2022-22, bod 13, jehož závěry shledal Ústavní soud v souladu s právem na přístup k soudu a na soudní ochranu – viz usnesení ze dne 30. 8. 2022, sp. zn. III. ÚS 1958/22, bod 8).

[14] Ve věci stěžovatelky Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítnout, neboť je podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustná. Proto se jí meritorně dále nezabýval, a to ani v rozsahu námitek, které jinak soud přezkoumává z úřední povinnosti (usnesení NSS ze dne 1. 10. 2015, č. j. 9 Afs 187/2015-86, bod 21).

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 30. září 2025

David Hipšr
předseda senátu